

դրեք ձեր անունով թերթի պիտակի վրա ու սեղմեք աջ սեղմակը, ընտրեք բացված ենթատեքստային մենյուի *Move or Copy* հրամանը, ապա բերված պատուհանում *Sheet5* թերթն ու ընտրությունը հաստատեք *OK* կոճակով:

10. Ավարտեք աշխատանքը էլեկտրոնային աղյուսակի հետ՝ օգտվելով պատուհանի փակման սեղմակից: Փաստաթղթի պահպանման վերաբերյալ հարցմանը պատասխանեք *NO* կոճակի սեղմումով:

§6.3. ԱՂՅՈՒՍԱԿԱՅԻՆ ՏՎՅԱԼՆԵՐԻ ՆԵՐՄՈՒԾՈՒՄԸ

Excel էլեկտրոնային աղյուսակում բջիջը կարող է պարունակել *թիվ*, *բանաձև* կամ *տեքստ*:

Թվային տիպի տվյալներ են *թվային հաստատունները* (օրինակ՝ 32), *ամսաթիվը* (օրինակ՝ 21.05.57), *ժամանակը* (օրինակ՝ 16:25):

Բանաձևը գործողությունների կատարման կարգը սահմանող հրահանգ է, որը կարող է բջիջների հասցեներ, թվեր, գործողությունների նշաններ և ֆունկցիաների անվանումներ պարունակել:

Այն տվյալները, որոնք սպասարկվող ծրագրի կողմից որպես *թվային տվյալներ* չեն ճանաչվում, ընդունվում են որպես *տեքստային տվյալներ*: Բջիջ ներմուծված տեքստի երկարությունը կարող է լինել մինչև 255 պայմանանշան:

Բջիջ տվյալներ ներմուծելու համար անհրաժեշտ է.

⇒ ընտրել բջիջը,

⇒ ներմուծել տվյալները,

⇒ ներմուծումն ավարտել *Enter* ստեղնով կամ բանաձևերի դաշտի կոճակով, կամ այլ բջիջի անցնելով:

Բանաձևի ներմուծումը պետք է սկսել հավասարության (*=*) պայմանանշանով: Ընդ որում՝ բանաձևում որևէ բջիջի հասցե ներմուծելու փոխարեն ուղղակի կարելի է մկնիկի ցուցիչով ընտրել տվյալ բջիջը. արդյունքում այդ բջիջի հասցեն կհայտնվի ներմուծվող բանաձևի ընթացիկ դիրքում: Բանաձևի ներմուծումից հետո համակարգիչն անմիջապես իրականացնում է անհրաժեշտ հաշվարկը: Ստացված արդյունքը ցուցադրվում է բջիջում, իսկ ներմուծված բանաձևը՝ բանաձևերի դաշտում:

Բանաձևերի դաշտում կարելի է տեսնել այն բջիջում պահված բանաձևը, որի վրա տվյալ պահին տեղակայված է ուղղանկյուն կուրսորը: Ինչպես երևում է նկ. 6.5.-ում բերված օրինակից՝ ուղղանկյուն կուրսորը *D2*

բջիջի վրա է և այդ պատճառով բանաձևերի դաշտում բերվել է D2 բջիջում պահպանված բանաձևը՝ $=B2+C2$:

Բանաձևերի դաշտ

D2											=B2+C2
	A	B	C	D	E						
1											
2		2	6	8							
3											

Նկ. 6.5. Բանաձևերի դաշտ

Աղյուսակ լրացնելիս պետք է հիշել հետևյալ կանոնները.

- ✓ եթե ներմուծվող ինֆորմացիան թվանշաններից, կետից, + կամ - նշաններից բացի այլ պայմանանշաններ չի պարունակում, ապա դա թիվ է: Օրինակ՝ -234 կամ 25.4,
- ✓ եթե ներմուծված թիվ չէ, ապա ընդունվում է որպես տեքստ: Օրինակ՝ ինֆորմացիա ներկայացնող *բավարար*, 12.3.65, *α25* կտորներից յուրաքանչյուրը տեքստ է,
- ✓ քանի որ բանաձևերը թվերից բացի նաև տառեր են ներառում, ապա ներմուծվող տեքստը բանաձևից տարբերելու համար սկսում են ապաթարցով ('), իսկ բանաձևը՝ հավասարության (=) նշանով:

Թվային տվյալները բջիջ ներմուծվելուց հետո ավտոմատ հավասարեցվում են ըստ աջ եզրի, իսկ տեքստային տվյալները՝ ըստ ձախ եզրի:

Բջիջի և դրա պարունակության արտաքին տեսքը ձևավորելու նպատակով մի շարք պարամետրեր կան: Օրինակ՝ տառատեսակը, դրա գույնն ու չափը, տվյալների հավասարեցման ձևը և այլն: Ինչպես *Word* տեքստային խմբագրիչում, *Excel*-ում ևս այս պարամետրերը կարելի է նշել *Home* ներդիրի *Font* խմբում ներառված կոճակների օգնությամբ: Վերհիշենք դրանք:

- տառատեսակի ընտրություն,

- տառաչափի ընտրություն,

- տառաշարի **թավ** ձևի ընտրություն,

- տառաշարի *շեղ* ձևի ընտրություն,

- տառաշարի ընդգծված ձևի ընտրություն,

- տառաշարի գույնի ընտրություն,

- բջիջի ընտրված գույնով ներկում (գունալցում):

Excel-ի բջիջների պարունակությունը կարելի է հավասարեցնել երկու ուղղությամբ՝ հորիզոնական (սկ. 6.6 ա)) և ուղղաձիգ (սկ. 6.6. բ)): Այս նպատակով կարելի է օգտվել *Home* ներդիրի *Alignment* խմբում ներառված կոճակներից:

Բջիջից տվյալները ջնջելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչով ընտրել տվյալ բջիջն ու սեղմել *Delete* ստեղծը:

Բջիջում եղած տվյալները փոփոխելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչը տեղադրել տվյալ բջիջի վրա, մկնիկի ձախ սեղմակի կրկնակի սեղմում կատարել ու խմբագրել եղած ինֆորմացիան: Բջիջի պարունակությունը կարելի է խմբագրել նաև բանաձևերի դաշտի միջոցով:

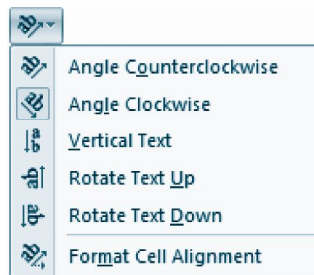
ա)

բ)

Նկ. 6.6. Տվյալների հավասարեցում
ա) հորիզոնական ուղղությամբ
բ) ուղղաձիգ ուղղությամբ

Բջիջի պարունակությունն անհրաժեշտ անկյամբ կարելի է պտտել՝ օգտվելով *Home* ներդիրի *Alignment* խմբի կոճակով բացվող պատուհանից (սկ. 6.7.):

Նկ. 6.7. Տվյալների պտտում

Excel էլեկտրոնային աղյուսակում արված վերջին գործողությունը կարելի է չեղյալ դարձնել (անտեսել) արագ հասանելիության վահանակի

(*Undo*), իսկ չեղյալ դարձված վերջին գործողությունը վերականգնել

(*Redo*) կոճակով:

Օգտակար է իմանալ

- Եթե թիվ ներմուծելուց հետո բջիջը լրացվել է ##### պայմանանշաններով, ապա նշանակում է, որ բջիջում դրան հատկացված տարածքը չի բավականացրել: Նման դեպքերում խորհուրդ է տրվում կամ տառաչափը փոքրացնել, կամ սյան չափը մեծացնել:

Հարցեր և առաջադրանքներ

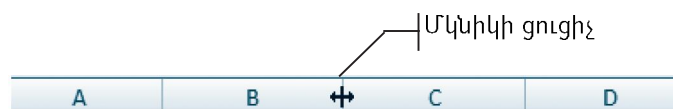
1. Excel էլեկտրոնային աղյուսակում բջիջը ինչ տիպի տվյալներ կարող է պարունակել:
2. Ինչպե՞ս են աղյուսակում բանաձև ներմուծում:
3. Հնարավոր է արդյոք չեղյալ դարձված գործողությունը նորից վերականգնել:
4. Դիցուք՝ ձեր կատարած վերջին քայլերի արդյունքում աղյուսակի բջիջից ջնջվել է 2 թիվն ու դրա փոխարեն գրվել 3-ը. ինչ կպարունակի այդ բջիջը, եթե այժմ իրար հետևից 2 անգամ կիրառվի գործիքը:

§6.4. Աշխատանք աղյուսակի բջիջների հետ

Փաստաթուղթը ընթերցելի և գեղեցիկ դարձնելու նպատակով Excel-ը հնարավորություն է տալիս փոփոխելու բջիջի չափերը:

Բջիջի հորիզոնական չափը (սյան լայնությունը) փոփոխելու համար անհրաժեշտ է մկնիկի ցուցիչը տեղադրել սյան վերնագրի համապատասխան բջիջն աջից սահմանափակող ուղղահայաց գծի վրա (նկ. 6.8.), սեղմել մկնիկի ձախ սեղմակն ու առանց այն բաց թողնելու՝ մկնիկի տեղաշարժմամբ սյան լայնությունն անհրաժեշտ չափով փոփոխել:

Ինչպես երևում է նկ. 6.8.-ում՝ մկնիկի ցուցիչը տեղադրվել է B և C սյուները բաժանող ուղղահայաց գծի վրա և այն ստացել է տեսքը:

Նկ. 6.8. Մկնիկի ցուցիչի տեսքը սյան չափը փոփոխելիս